

Contemporary British Cinema

گزارش فریبرز دهگان پور

مقدمه

دانشگاه‌های بریتانیا

امروزه در کشورهای انگلیسی زبان مطالعات سینمایی بسیار گسترش یافته است. در انگلستان شمار بزرگی از دانشگاه‌ها درس عملی یا نظری سینما می‌آموزند و مثلاً دانشجویان میتوانند یا در رشته تولید و یا در رشته تاریخ و تجزیه و تحلیل سینما نام نویسی کنند. به علاوه می‌توان درس سینما را همراه با یک رشته دیگر مثل فلسفه یا ادبیات آموخت. کتابخانه دانشگاه‌های انگلیس پر از کتاب‌هایی در زمینه مختلف سینما هستند. بطور کلی چاپ و انتشار کتاب به زبان انگلیسی بسیار فراوان است و این در زمینه سینما هم صادق است.

در بعضی از مسائل نظری سینما، انگلیسی‌ها پیشکسوتند و از این میان می‌توان از خانم لورا مول وی^۱ نام برد که از پیشروان انتقاد فمینیست^۲ و کاربرد روانکاوی فروید در تحلیل سینما است و یا می‌توان از استادان دانشگاه برمی‌نگام نام برد که مبدع مطالعات فرهنگی^۳ اند که ابزاری است که با آن همه مسائل فرهنگی و از آن جمله سینما را می‌توان سنجید.

بگذارید مثالی از علاقه دانشگاه‌های انگلیسی در زمینه تئوری سینما بگویم:

چند سال پیش فرصتی دست داد که در سمیناری شرکت کنم که در آن یک استاد انگلیسی تئوری‌های فرمالیست‌های روسی را درس میداد و با دانشجویان در آن باره گفتگو میکرد. از میان فرمالیست‌های روس شکلوسکی و مایاکفسکی از همه مشهور ترند. بحث آن استاد در باره شکلوسکی بود که از تئوریسین‌های بزرگ تاریخ، در باره هنر بطور کلی است، و خود سابقه‌ای هم در سناریو نویسی و نقد سینما دارد. آن استاد انگلیسی به عقیده شکلوسکی اشاره میکرد که بنا بر آن هنر به اشیا جان تازه‌ای میدهد و مثلاً سنگی تر به نظر ما می‌آید و درخت در هنر درختی تر است و به نوعی هنر ما را در رابطه جدیدی با دنیا و اشیا ی آن قرار میدهد.

"... art exists that one may recover the sensation of life; it exists to make one feel things, to make the stone *stoney*. The purpose of art is to impart the sensation of things as they are perceived and not as they are known. The technique of art is to make objects 'unfamiliar', to make forms difficult, to increase difficulty and length of perception because the process of perception is an aesthetic end in itself and must be prolonged. Art is a way of experiencing the artfulness of an object; the object is not important..." (Shklovsky, *Art as Technique*, 1917)

¹ -Laura Mulvey

² -Feminist analysis

³ -Cultural Studies

مثال زیبایی که آن استاد بکار میبرد فیلم مارنی⁴ اثر آلفرد هیچکاک بود. در این فیلم لحظه‌ای هست که مارنی می‌خواهد پول بدزدد و برای این که بی سر و صدا این کار را بکند کفش‌هایش را از پایش در می‌آورد و در جیب پالتویش می‌گذارد. فیلم نمای بزرگی از کفش را در جیب مارنی نشان می‌دهد که نزدیک است بیفتد (و سر و صدا کند). در این لحظه کفش شخصیت جدیدی پیدا می‌کند و گویی کفش کفش تر میشود.

در این لحظه کفش شخصیت جدیدی پیدا می‌کند و گویی کفش کفش تر میشود...

لحظه دیگری در این فیلم هست که مارنی پول را دزدیده است و در کیفی گذاشته است و دارد فرار می‌کند. در اینجا نیز فیلم نمای درشتی از کیف مارنی نشان که همه توجه ما را جلب می‌کند.

در اینجا نیز فیلم نمای درشتی از کیف مارنی نشان که همه توجه ما را جلب می‌کند... این استاد میگفت که در زمانی که مارنی خود را در مستراح پنهان کرده بود تا همه خانم‌های دیگر به خانه خود بروند تا او بتواند پول بدزدد سر و صدای آن خانم‌ها و بعدا سکوت مطلق که حکمفرما میشود نیز به معنی این است که سر و صدا سر و صدا تر است و سکوت سکوت تر است...

سکوت سکوت تر است...

ادامه دارد...

⁴ -Marnie (Alfred Hitchcock, 1964)